

کنوانسیون جهانی حق مؤلف

علیرضا محمدزاده وادقانی*

دانشیار گروه حقوق خصوصی دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران

سید نجم‌الحکم خوشرو

کارشناس ارشد حقوق مالکیت فکری دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران

(تاریخ دریافت: ۱۳۸۷/۲/۱۱ - تاریخ تصویب: ۱۳۸۷/۹/۴)

چکیده:

معاهده ژنو در مورد حق مؤلف در سال ۱۹۰۲ تأسیس و تنها در ژوئیه ۱۹۷۱ مورد اصلاح قرار گرفت. این معاهده به ابتکار یونسکو و پیگیری یک تعداد از کشورها از جمله مهم‌ترین آنها ایالات متحده آمریکا و شوروی سابق که دارای اکراه در پیوستن به معاهده برن بودند منعقد گردید. گذشته از تفاوت‌های شکلی، ساختار این معاهده مشابه معاهده برن است. از مهم‌ترین تفاوت‌های این معاهده با معاهده برن، یکی تعیین سطح حمایتی ضعیفتر از آنچه در معاهده برن مقرر شده و دیگری در زمینه تشریفات است. در این معاهده اصل اعطای حق مؤلف به شرط رعایت برخی تشریفات مطرح است. این معاهده، به معاهده جهانی معروف است، از آن جهت که انتظار می‌رفته تمامی کشورهای جهان بدان ملحق شوند. در معاهده حقوق معاهده‌ای، اصل برابری مؤلف خارجی با مؤلف داخلی، تشریفات و تدبیر به نفع کشورهای در حال توسعه مقرر شده است، اما حق معنوی مؤلف به سکوت برگزار شده است. این معاهده آن توفیقی را که در هنگام وضع آن انتظارش می‌رفته است، نداشته است.

واژگان کلیدی:

حقوق مالی - تشریفات - کشورهای در حال توسعه - اصل برابری مؤلف با مؤلف داخلی.

Email: alirezamv@yahoo.fr

فaks: ۶۶۴۰۹۵۹۵

* نویسنده مسئول

برای اطلاع از دیگر مقالات منتشر شده از این نویسنده در همین مجله، به صفحه پایانی این مقاله نگاه کنید.

کنوانسیون جهانی حق مؤلف، اصلاح شده در پاریس به تاریخ ۲۴ ژوئیه ۱۹۷۱ با الحقیه مربوط به ماده ۱۷ و قطعنامه مربوط به ماده ۱۱.

کشورهای عضو مشتاق به حمایت حق مؤلف در آثار ادبی، علمی و هنری در تمام کشورها، با هدف تصمین احترام به حقوق افراد و تشویق توسعه ادبیات، علوم و هنرها مقاعد گشتند که یک نظام حمایت حق مؤلف مناسب برای همه ملل جهان که از طریق یک کنوانسیون جهانی اعلام گردد، ایجاد و به نظامهای لازم الاجراي بین المللی موجود افزوده شود، بدون اينکه موجب تضعيف آنها گردد.

[کشورهای عضو] مقاعد شدند که چنین نظام حق مؤلفی موجب اشاعه گسترده‌تر آثار فکری و تسهیل ارتقاء تفاهم بین المللی است.

[کشورهای عضو] تصمیم به اصلاح کنوانسیون جهانی حق مؤلف مصوب ۶ سپتامبر ۱۹۵۲ ژنو (که از این پس کنوانسیون ۱۹۵۲ خوانده می‌شود) گرفته و بدین ترتیب به نحو ذیل توافق نموده‌اند:

ماده یک:

هر کشور عضو به اتخاذ مقررات لازم جهت حمایت کافی و موثر حقوق مؤلف و سایر دارندگان حق مؤلف در آثار ادبی، علمی و هنری از جمله نوشههای، آثار موسیقی، نمایشی و سینمایی، نقاشی‌ها، کنده‌کاری‌ها و پیکره‌ها متعهد می‌شود.

ماده دو:

۱- آثار منتشر شده اتباع هر کشور عضو و نیز آثار منتشر شده برای نخستین مرتبه در سرزمین چنین کشوری در هر کشور عضو دیگر، از حمایتی که آن کشور برای آثار اتباع داخلی که برای نخستین مرتبه در سرزمین آن کشور منتشر می‌شوند قائل است و نیز از حمایت خاص این معاهده بهره‌مند می‌باشند.

۲- آثار منتشر نشده اتباع هر کشور عضو، در هر کشور عضو دیگر، از حمایتی که آن کشور برای آثار منتشر نشده اتباع خود قائل است و حمایت خاص مقرر توسط این معاهده، بهره‌مند می‌باشند.

۳- هر کشور عضو به منظور اجرای این معاهده، می‌تواند توسط مقررات داخلی، هر شخص مقیم در سرزمین آن کشور را برابر با اتباع خود قرار دهد.

ماده سه:

۱- هر کشور عضوی که براساس قوانین داخلی خود، به عنوان شرط حمایت حق مؤلف، رعایت تشریفاتی چون سپرده‌گذاری، ثبت، اعلان، تأییدیه‌های رسمی، پرداخت مالیات، ساخت یا انتشار در آن کشور را مقرر می‌دارد، در مورد تمامی آثاری که مشمول این کنوانسیون

می‌شوند و برای نخستین بار خارج از قلمرو آن کشور منتشر شده‌اند و پدیدآورنده آنها از اتباع آن کشور نمی‌باشد، چنانچه از تاریخ نخستین انتشار، همه نسخه‌های اثر انتشار یافته با اجازه پدیدآورنده یا سایر دارندگان حق مؤلف، دارای علامت C همراه با نام دارنده حق مؤلف و تاریخ نخستین سال انتشار باشد، شرایط باید تحصیل شده تلقی گردد. علامت، نام و سال باید به نحوی و در محلی قرار داده شوند که به وضوح حاکی از محفوظ بودن حقوق مولف باشد.

-۲- مقررات بند ۱ این ماده هیچ‌یک از کشورهای عضو را از الزامی کردن تشریفات و یا وضع شرایطی به منظور تضمین تحصیل و بهره‌مندی از حق مؤلف در مورد آثاری که برای نخستین بار در قلمرو آن کشور انتشار می‌یابند و یا آثار اتباع آن کشور بدون توجه به محل انتشار آن معنی نمی‌کند.

-۳- مقررات بند ۱ فوق‌الذکر هیچ‌یک از کشورهای عضو را از اینکه مقرر دارند؛ شخصی که در صدد جبران خسارت می‌باشد، به هنگام اقامه دعوی باید از قواعد دادرسی نظریه مشارکت وکیل شاغل در آن کشور از ناحیه خواهان یا الزام به تودیع یک نسخه از اثر موضوع دادخواهی توسط خواهان نزد دادگاه یا یک نهاد اداری یا هر دو تبعیت کند، منع نمی‌کند. با وجود این، عدم رعایت این شرایط به اعتبار حق مؤلف لطمی‌ای وارد نمی‌کند. در صورت عدم اعمال این الزامات به اتباع کشوری که حمایت در آن درخواست می‌شود، هیچ‌یک از این الزامات بر تبعه یک کشور عضو دیگر نیز قابل اعمال نیست.

-۴- در هر یک از کشورهای عضو باید ابزارهای حقوقی حمایت از آثار منتشر نشده اتباع سایر کشورهای عضو بدون هیچ‌گونه تشریفاتی تأمین شود.

-۵- چنانچه یک کشور عضو، حمایتی بیشتر از یک دوره حق مؤلف اعطاء نماید و دوره اول از حداقل مدت‌های مقرر در ماده ۴ بیشتر باشد، این کشور دارای اختیار عدم اجرای مقررات بند ۱ این ماده در رابطه با دوره دوم حمایت و نیز دوره‌های بعدی می‌باشد.

ماده چهار:

-۱- مدت حمایت از یک اثر وفق مقررات ماده ۲ و مقررات ذیل، توسط قانون کشور عضوی که حمایت در آن درخواست شده، تعیین می‌گردد.

-۲- الف- مدت حمایت برای آثاری که به موجب این کنوانسیون حمایت می‌شوند، کمتر از طول عمر پدید آورنده و ۲۵ سال پس از فوت وی نخواهد بود. با وجود این، کشور متعاهدی که در تاریخ لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون در آن کشور، این دوره را برای برخی انواع آثار به دوره‌ای که از نخستین انتشار اثر محاسبه می‌شود، تقلیل داده است، حق حفظ این استثنایاً یا تعیین آنها به سایر انواع آثار را خواهد داشت. دوره حمایت برای هیچ‌یک از این نوع آثار، کمتر از ۲۵ سال پس از تاریخ نخستین انتشار نخواهد بود.

ب- هرکشور عضوی که در تاریخ لازم‌الاجرا شدن معاہده در سرزمین خود، مدت حمایت را براساس طول حیات مؤلف محاسبه نمی‌کند، دارای اختیار محاسبه این مدت از تاریخ نخستین انتشار اثر یا در صورت مقتضی از تاریخ ضبط اثر مقدم بر انتشار آن است. مدت حمایت کمتر از ۲۵ سال از تاریخ نخستین انتشار یا در صورت مقتضی از تاریخ ضبط اثر مقدم بر انتشار نخواهد بود.

ج- چنانچه مقررات یک کشور عضو دو یا چند دوره حمایت متوالی را اعطاء نماید، طول مدت دوره اول کمتر از یکی از حداقل مدت زمان‌های مقرر در بندهای (الف) و (ب) نخواهد بود.

۳- مقررات بند ۲ این ماده در زمینه آثار عکاسی و آثار هنرهای کاربردی اعمال نخواهد شد. با وجود این، در کشورهای عضوی که از آثار عکاسی و آثار هنرهای کاربردی به عنوان آثار هنری حمایت می‌شود، مدت حمایت این آثار کمتر از ۱۰ سال نخواهد بود.

۴- الف- هیچ یک از کشورهای عضو ملزم به اعمال حمایتی طولانی‌تر از مدت حمایت مقرر، در مورد آثار منتشر نشده به موجب قانون کشور عضوی که مؤلف تبعه آن محسوب می‌شود و در مورد آثار منتشر شده به موجب قانون کشور عضوی که اثر برای نخستین مرتبه در آن منتشر شده است، نخواهد بود.

ب- در راستای اعمال بند الف، چنانچه قانون یک کشور عضو دو یا چند دوره حمایت متوالی را اعطاء نماید، حاصل جمع آن دوره‌ها را باید دوره حمایتی آن کشور در نظر گرفت. با وجود این چنانچه به هر دلیلی، اثر خاصی در طول دوره دوم یا هر دوره متعاقب دیگر توسط چنین کشوری حمایت نشود، سایر کشورهای عضو ملزم به حمایت آن اثر در طول دوره دوم یا دوره‌های متعاقب دیگر نخواهد بود.

۵- در راستای اعمال بند ۴، اثری از تبعه یک کشور عضو که برای اولین بار در یک کشور غیرعضو منتشر شده است، همچون اثری تلقی می‌شود که برای اولین بار در کشور عضوی که مؤلف تبعه آن است، منتشر شده است.

۶- در راستای اعمال بند ۴ فوق‌الذکر، در صورت انتشار همزمان اثر در دو یا چند کشور عضو، این‌گونه تلقی می‌شود که اثر برای نخستین بار در کشوری منتشر شده است که حمایت کوتاه‌تر را اعطای می‌کند. هر اثری که ظرف ۳۰ روز از نخستین انتشارش در دو یا چند کشور منتشر شود، باید به عنوان اثری در نظر گرفته شود که به طور همزمان در کشورهای مذکور منتشر شده است.

ماده چهار مکرر:

- ۱- حقوق مقرر در ماده ۱ شامل حقوق بنیادینی که منافع مادی مؤلف را تضمین می‌کند، از جمله حق انحصاری تجویز تکثیر به هر طریق، عرضه و اجرای عمومی و پخش رادیو و تلویزیونی می‌باشد. مقررات این ماده، در خصوص آثار مورد حمایت این کنوانسیون چه به شکل اصلی و چه به شکل روشنی مشتق از اثر اصلی، مجری می‌باشد.
- ۲- با وجود این، هر کشور عضو می‌تواند به موجب قانون داخلی خود، استثنایی را که با روح و مفاد این کنوانسیون در تعارض نباشد، بر حقوق مقرر در بند ۱ این ماده وارد نماید. با وجود این هر کشوری که احتمالاً از این اختیار استفاده می‌کند باید، سطحی معقول از حمایت مؤثر از حقوقی که بر آن استثناء وارد کرده، اعطاء نماید.

ماده پنج:

- ۱- حقوق مقرر در ماده ۱ شامل حق انحصاری انتشار و تجویز ترجمه و انتشار ترجمه آثار حمایت شده طبق این کنوانسیون می‌باشد.
- ۲- با وجود این، هر یک از کشورهای عضو می‌تواند از طریق قانون داخلی خود، حق ترجمه نوشته‌ها را محدود نماید، اما وفق مقررات ذیل:
- الف - چنانچه پس از انقضای یک دوره زمانی ۷ ساله از تاریخ نخستین انتشار یک نوشته، توسط دارنده حق ترجمه یا با اجازه وی ترجمه‌ای از آن نوشته به زبان متداول در یک کشور عضو منتشر نشده باشد، هر تبعه آن کشور عضو می‌تواند مجوز بهره‌برداری غیر انحصاری از مقام صلاحیت‌دار آن کشور برای ترجمه اثر به آن زبان و انتشار اثری که بدین ترتیب ترجمه شده، دریافت نماید.
- ب- این مجوز قابل اعطا نیست مگر اینکه متقاضی وفق مقررات حاکم در کشور محل تقاضا ثابت نماید که از دارنده حق ترجمه، مجوز ترجمه و انتشار آن را درخواست کرده یا پس از تلاش مقتضی از جانب وی، قادر به یافتن صاحب حق یا دریافت اجازه او نشده است. همچنین چنانچه همه نسخه‌های انتشاری یک ترجمه به زبان متداول در یک کشور عضو نایاب شود، در شرایط مشابه مجوز قابل اعطا است.
- ج- چنانچه متقاضی به دارنده حق ترجمه دسترسی پیدا نکند، متقاضی مجوز باید نسخه‌های تقاضانامه خود را برای ناشری که نام وی در اثر آمده و چنانچه ملیت صاحب حق ترجمه شناخته شده باشد، برای نماینده سیاسی و یا کنسولی کشوری که آن صاحب حق، تبعه آن است یا برای سازمانی که ممکن است توسط دولت آن کشور تعیین شده باشد، بفرستد. مجوز نمی‌تواند پیش از انقضای مدت ۲ ماه از تاریخ ارسال نسخه‌های تقاضانامه اعطاء شود.

د- به موجب قانون داخلی، موازین مناسب به منظور پرداخت منصفانه مطابق با عرف بین‌المللی برای دارنده حق ترجمه و نیز به منظور تضمین پرداخت و انتقال آن، و نیز به منظور تضمین ترجمه صحیح اثر، مقرر خواهد گردید.

ه- عنوان و نام مؤلف اثر باید بر روی تمام نسخه‌های ترجمه منتشر شده چاپ شود. این مجوز تنها برای انتشار ترجمه در قلمرو کشور عضوی که این تقاضا در آن صورت گرفته، معتبر خواهد بود. واردات و فروش نسخه‌ها در کشور عضو دیگر، چنانچه زبان متدال کشور عضو دیگر، همان زبانی باشد که اثر بدان ترجمه شده است و نیز چنانچه قانون داخلی چنین کشوری صدور مجوز را تجویز کند و هیچ یک از مقررات حاکم آن کشور واردات و فروش آنرا در کشور ممنوع ننماید، مقدور می‌باشد. در کشور عضوی که شرایط پیش گفته حاصل نیست واردات و فروش چنین نسخه‌هایی در آن کشور عضو تابع قانون داخلی و توافق‌های منعقده توسط آن کشور خواهد بود. این مجوز توسط دارنده آن قابل انتقال نیست.

و- هنگامی که مؤلف کلیه نسخه‌های اثر را از چرخه خارج نموده، این مجوز قابل اعطاء نیست.

ماده پنج مکرر:

۱- کشور عضوی که به موجب رویه حاکم بر مجمع عمومی سازمان ملل متحد، یک کشور در حال توسعه قلمداد می‌شود، می‌تواند از طریق اخطاری که در زمان تصویب، پذیرش یا پیوستن و یا پس از آن نزد دبیر کل سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی سازمان ملل متحد (که از این پس «دبیرکل» خوانده می‌شود) تودیع می‌کند از تمام یا بخشی از استنایه‌ای مقرر در مواد ۵ سوم و ۵ چهارم، بهره‌مند شود.

۲- هر اخطاری که وفق بند ۱ این ماه تودیع شود از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این معاهده برای یک دوره زمانی ۱۰ ساله یا برای بخشی از دوره زمانی ۱۰ ساله‌ای که از تاریخ سپرده گذاری اخطار باقی می‌ماند، مؤثر خواهد بود و چنانچه طی مهلت بین پانزدهمین و سومین ماه پیش از انقضای دوره ۱۰ سال در جریان، کشور عضو اخطار دیگری نزد دبیرکل بسپارد، این دوره کلاً یا جزئی برای دوره‌های ۱۰ ساله دیگری قابل تمدید است. اخطارهای اولیه ممکن است در طول این دوره‌های ۱۰ ساله تکمیلی وفق مقررات این ماده صورت گیرد.

۳- با وجود مقررات بند ۲، کشور عضوی که مطابق تعریف داده شده در بند ۱ دیگر به عنوان یک کشور در حال توسعه قلمداد نمی‌شود، دیگر حق تجدید اخطاری که براساس مقررات بند ۱ یا ۲ انجام پذیرفته است را نخواهد داشت، اعم از اینکه اخطار را به طور رسمی باطل نماید یا خیر. این کشور در پایان دوره زمانی ۱۰ ساله در جریان یا با گذشت ۳ سال از زمانی که دیگر به عنوان یک کشور در حال توسعه قلمداد نمی‌شود، از حق استفاده از

استثناهای مقرر در مواد ۵ سوم و ۵ چهارم محروم می‌شود. هر یک از مهلت‌ها که دیرتر منقضی شود ملاک می‌باشد.

۴- نسخه‌های اثر که وفق استثناهای مقرر در مواد ۵ سوم و ۵ چهارم تولید شده است تا پس از انقضای دوره‌ای که حسب اخطارهای مشمول این ماده برای آن دوره مؤثر بوده است و تا زمانی که موجودی آنها به پایان برسد، قابل توزیع می‌باشند.

۵- هر یک از کشورهای عضو که طبق ماده ۱۳، راجع به اعمال این کنوانسیون در یک کشور یا سرزمین خاص که وضعیت آن را می‌توان مشابه وضعیت کشورهایی دانست که در بند ۱ این ماده مقرر گردیده، اخطاری سپرده است، می‌تواند اخطارهایی راجع به استثناهای تمدیدها وفق مقررات این ماده در خصوص چنین کشور یا سرزمینی سپرده‌گذاری نماید. در طول دوره اعتبار این اخطارها، مقررات مواد ۵ سوم و ۵ چهارم در خصوص چنین کشور یا سرزمینی مجری است. فرستادن نسخه‌ها از آن کشور یا سرزمین به کشور عضو، به مثابه صادرات در معنای ماده ۵ سوم و ۵ چهارم تلقی می‌شود.

ماده پنج سوم:

الف - هر یک از کشورهای عضو مشمول بند ۱ ماده ۵ مکرر می‌تواند یک دوره زمانی ۳ ساله یا هر زمان طولانی‌تری که توسط قانون آن کشور تجویز شده را جایگزین مدت ۷ ساله مقرر در بند ۲ ماده ۵ نمایند. با این حال، در مورد ترجمه به یک زبان غیر متداول در یک یا چند کشور توسعه یافته که عضو این کنوانسیون یا تنها عضو کنوانسیون ۱۹۵۲ هستند، این دوره زمانی به جای ۳ سال، یک سال خواهد بود.

ب- کشور عضوی که بند ۱ ماده ۵ مکرر در مورد آن اعمال می‌شود، می‌تواند با تواافق دسته جمعی کشورهای توسعه یافته عضو این کنوانسیون یا تنها عضو کنوانسیون ۱۹۵۲ که دارای زبان متداول مشترک می‌باشند، در مورد ترجمه به آن زبان، دوره زمانی دیگری کمتر از یک سال را حسب آن تواافق جایگزین مدت ۳ ساله مقرر در بند (الف) نماید، با این حال این مقرر در جایی که زبان مورد بحث، انگلیسی، فرانسه یا اسپانیایی باشد، اعمال نخواهد شد. اعلام چنین موافقت‌نامه‌ای باید به دیگر کل نیز صورت گیرد.

ج- مجوز، تنها در صورتی اعطاء می‌شود که متقاضی، وفق مقررات حاکم در کشور محل تقاضا ثابت کند که وی از صاحب حق ترجمه، تقاضای اعطای اجازه را نموده، یا پس از تلاش منقضی از جانب وی، قادر به یافتن صاحب حق یا دریافت اجازه نشده است. متقاضی همزمان با طرح تقاضای خود باید مرکز بین‌المللی اطلاع رسانی حق مؤلف را که توسط سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی سازمان ملل متحد تأسیس شده یا هر مرکز ملی یا منطقه‌ای

اطلاع‌رسانی که به این عنوان توسط کشوری که فرض می‌شود ناشر، محل اصلی فعالیت حرفه‌ای خود را در آن قرار داده و نزد دیرکل سپرده‌گذاری شده است، آگاه سازد.

د- چنانچه متقاضی موفق به یافتن صاحب حق ترجمه نشود، باید از طریق پست هوایی سفارشی، نسخه‌های تقاضای خود را برای ناشری که نام وی در اثر قید شده، و برای مرکز ملی یا منطقه‌ای اطلاعاتی مذکور در بند ج بفرستد. اگر چنین مرکزی اعلام نشده باشد، متقاضی باید یک نسخه هم به مرکز بین‌المللی اطلاع‌رسانی حق مؤلف که توسط سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی سازمان ملل متعدد تأسیس شده است، ارسال دارد.

۲- الف- به موجب این ماده مجوزهایی که پس از ۳ سال قابل تحصیل هستند، پیش از انقضای یک دوره زمانی تکمیلی ۶ ماهه و مجوزهایی که پس از یک سال قابل تحصیل هستند پیش از انقضای یک دوره زمانی تکمیلی ۹ ماهه قابل اعطاء نمی‌باشند. شروع مدت زمان تکمیلی از تاریخ تقاضای مجوز ترجمه مذکور در بند ۱، حرف ج، یا چنانچه هویت یا نشانی صاحب حق ترجمه ناشناس باشد، از تاریخ ارسال نسخه‌های تقاضانامه برای (دريافت) مجوز یاد شده در بند ۱، حرف د، می‌باشد.

ب- چنانچه ترجمه‌ای توسط صاحب حق ترجمه، یا با اجازه وی در طول دوره ۶ یا ۹ ماه مذکور منتشر شده باشد، این مجوزها اعطاء نمی‌شوند.

۳- مجوز اعطایی به موجب این ماده صرفاً به منظور استفاده تحصیلی، دانشگاهی یا پژوهشی است.

۴- الف- مجوزی که بر طبق این ماده اعطاء می‌شود، به صادرات نسخه‌ها تسری و تعمیم نمی‌یابد و تنها برای انتشار در قلمرو کشور عضو محل تقاضای مجوز معتبر خواهد بود.

ب- هر نسخه‌ای که مطابق با مجوز اعطایی بر طبق این ماده منتشر شود، باید حاوی قیدی به زبان مقتضی باشد که بیان می‌دارد این نسخه‌ها تنها برای توزیع در کشور اعطاء‌کننده مجوز قابل استفاده است. چنانچه اثر حاوی قید مذکور در بند ۱ ماده ۳ باشد، نسخه‌هایی که بدین ترتیب منتشر می‌شوند نیز باید حاوی همان قید باشند.

منع صادرات مقرر در بند (الف) فوق‌الذکر در مورد یک نهاد دولتی یا یک نهاد عمومی یک کشور که به موجب این ماده، مجوزی را برای ترجمه یک اثر به یک زبان بجز انگلیسی، فرانسه یا اسپانیایی اعطاء کرده است و نسخه‌های ترجمه‌ای را که براساس چنین مجوزی تهیه شده‌اند، به یک کشور دیگر می‌فرستد، اعمال نمی‌شود مشروط بر اینکه:

۱- دریافت کنندگان، اتباع کشور عضو اعطاء‌کننده مجوز و یا نهادهای جمعی از این افراد باشند.

۲- نسخه‌ها تنها به منظور استفاده تحصیلی، دانشگاهی یا پژوهشی بکار رود.

۳- ارسال نسخه‌ها و توزیع بعدی آنها برای دریافت‌کنندگان بدون اهداف تجاری صورت پذیرد.

۴- توافقی بین کشوری که نسخه‌ها به آن ارسال می‌شود و کشور عضو، مبنی بر تجویز دریافت و توزیع یا یکی از این دو عملیات صورت گیرد و این موافقت‌نامه توسط یکی از دولت‌های طرف توافق به دبیر کل اعلان گردد.

۵- در سطح ملی مقررات مناسب و به قصد تضمین موارد ذیل وضع شود.

الف) مجوز مذکور پرداخت عادله‌ای را مقرر دارد که متناسب با سطح حق امتیازهایی باشد که معمولاً در مورد مجوزهایی اعمال می‌شود که آزادانه میان اشخاص در دو کشور بر سر آن توافق می‌شود.

ب - مبالغ، پرداخت و منتقل شود. در صورت وجود مقررات ملی در زمینه ارز خارجی، مقام صلاحیتدار تلاش خود را از طریق بکار بردن مکانیزم‌های بین‌المللی در جهت تضمین انتقال مبلغ به ارز قابل تبدیل بین‌المللی و یا معادل آن بکار گیرد.

۶- مجوزی که بر طبق این ماده توسط یک کشور عضو اعطا می‌شود، چنانچه ترجمه‌ای از اثر، به همان زبان که اساساً دارای محتوا مشابه با نشری است که مجوز در مورد آن اعطاء شده، در همان کشور، توسط صاحب حق ترجمه یا با اجازه وی و به قیمتی مشابه با مبلغی که معمولاً در همان کشور برای چنین آثاری دریافت می‌شود، منتشر شود، مستوفی می‌شود. نسخه‌هایی که پیش از انقضای مجوز تولید شده‌اند تا زمانی که موجودی آن به پایان نرسیده، قابل توزیع می‌باشند.

۷- در مورد آثاری که عمدتاً از تصاویر تشکیل شده‌اند، همچنین تنها در صورت وجود شرایط ماده ۵ چهارم، مجوز ترجمه متن و تکثیر تصاویر قابل اعطاء است.

۸- الف - مجوز ترجمه اثر مورد حمایت این کنوانسیون که به صورت چاپی یا به شکل‌های تکثیر مشابه منتشر شده است، به مؤسسه‌ات پخش رادیو و تلویزیونی که مرکز اصلی آنها در کشور عضوی قرار دارد که مشمول بند ۱ ماده ۵ مکرر می‌شوند براساس تقاضانامه‌ای که توسط سازمانهای مذکور و طبق شرایط ذیل در آن کشور مطرح شده است، می‌تواند اعطاء گردد:

۱- ترجمه باید براساس نسخه‌ای تهیه شود که مطابق با قوانین کشور عضو تهیه و تحصیل شده است.

۲- ترجمه باید تنها در برنامه‌هایی استفاده شود که منحصرآ برای آموزش یا اشاعه اطلاعاتی است که جنبه علمی برای کارشناسان یک حرفه بخصوص دارد.

۳ - ترجمه منحصراً با اهداف مشروحه در شرط شماره ۲ فوق الذکر از طریق پخش رادیو تلویزیونی که بصورت قانونی و برای دریافت کننده مستقر در کشور عضو انجام می‌شود، صورت پذیرد، از جمله پخش‌هایی که از طریق وسایل ارتباطی، ضبط‌های صوتی و تصویری به صورت قانونی و انحصاری به منظور چنین پخش رادیویی تلویزیونی انجام می‌شوند.

۴ - ضبط‌های صوتی یا تصویری ترجمه، تنها بین سازمان‌های پخش رادیو تلویزیونی که مرکز اصلی آنها در کشور عضو اعطاء‌کننده مجوز قرار دارد، قابل مبادله می‌باشند.

۵ - همه استفاده‌هایی که از ترجمه صورت می‌گیرد، باید بدون هرگونه نفع تجاری باشد.

ب - مشروط به رعایت کلیه معیارها و شرایط مشروحه در بند الف، مجوز ترجمه متنی که در یک ثبت صوتی - تصویری گنجانده شده و منتشر شده است، تنها به منظور استفاده تحصیلی و دانشگاهی به یک سازمان پخش رادیو و تلویزیونی قابل اعطا است.

ج - با رعایت بندهای (الف) و (ب)، سایر مقررات این ماده در خصوص اعطای و اجرای چنین مجوزی مجری است.

- با رعایت مقررات این ماده، هر مجوزی که بطبق این ماده اعطاء شود تابع مقررات ماده ۵ خواهد بود و حتی پس از انقضای دوره ۷ ساله مقرر در بند ۵، همچنان تحت حاکمیت مقررات ماده ۵ و مقررات این ماده می‌باشد. با وجود این، پس از انقضای این دوره، دارنده مجوز می‌تواند درخواست کند که مجوز جدیدی که منحصراً تحت حاکمیت مقررات ماده ۵ باشد، جایگزین مجوز مذکور شود.

ماده ۵ چهارم:

۱ - هر یک از کشورهای عضو که بند ۱ ماده ۵ مکرر در خصوص آنها اعمال می‌شود، می‌توانند مقررات ذیل را اختیار کنند:

الف - چنانچه پس از انقضای:

یک - مدت زمان مقرر در بند (ج) که از تاریخ نخستین چاپ نشر خاص یک اثر ادبی، علمی یا هنری یاد شده در بند ۳ شروع می‌شود و یا

دو - هر مدت زمان طولانی‌تری که بوسیله قانون ملی یک کشور تعیین شده است. اگر نسخه‌های چنین نشری در آن کشور جهت رفع نیازهای عموم یا آموزشی، تحصیلی و دانشگاهی به قیمتی مشابه قیمت آثار مشابه در آن کشور توسط صاحب حق تکثیر یا با اجازه وی به فروش گذاشته نشده باشد، هر یک از اتباع آن کشور می‌تواند مجوز غیرانحصاری برای چاپ آن نشر، به همان مبلغ یا مبلغی کمتر، برای رفع نیاز آموزشی، تحصیلی و دانشگاهی، از مقام صلاحیتدار دریافت کند. این مجوز تنها در صورتی اعطا می‌شود که متقاضی ثابت کند، وفق مقررات حاکم در کشور از صاحب حق تقاضای اعطای مجوز نشر آن اثر را نموده یا پس

از تلاش مقتضی از جانب وی قادر به یافتن صاحب حق مؤلف یا دریافت اجازه نشده است. متقاضی باید در همان زمانی که این درخواست را مطرح می‌کند، موضوع را به مرکز بین‌المللی اطلاع رسانی حق مؤلف که بوسیله سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی سازمان ملل متعدد تأسیس شده است و یا به هر مرکز اطلاع رسانی ملی و منطقه‌ای مذکور در بند د اطلاع دهد.

ب- چنانچه برای یک مدت ۶ ماهه، نسخه‌های مجاز از نشر مورد بحث، در کشور مربوط، برای رفع نیاز عموم یا آموزش تحصیلی و دانشگاهی به مبلغ مشابه مبلغی که معمولاً در آن کشور برای آثار مشابه دریافت می‌شود، در معرض فروش قرار نگرفته باشد، نیز می‌توان مجوزی با همان شرایط اعطاء نمود.

ج- مدت زمان اشاره شده در بند (الف) ۵ سال است، با وجود این:

یک- برای آثار مربوط به علوم محض، طبیعی و فنی این مدت ۳ سال است.

دو- برای آثار تخیلی مثل رمان‌ها، اشعار، نمایشنامه‌ها و موسیقی‌ها و برای کتاب‌های هنری، این مدت ۷ سال است.

د- چنانچه دسترسی متقاضی مجوز به صاحب حق تکثیر مقدور نشود، او باید به وسیله پست هوایی سفارشی، نسخه‌های تقاضانامه خود را برای ناشری که نام وی بر روی اثر آمده است، برای هر مرکز اطلاع رسانی منطقه‌ای و ملی که به همین نحو توسط کشوری که محل اصلی فعالیت ناشر در آن مفروض است، مشخص شده و نزد دبیر کل سپرده‌گذاری شده است، ارسال نماید. در صورت فقدان چنین اخطاری، متقاضی باید یک نسخه را هم برای مرکز بین‌المللی اطلاع رسانی حق مؤلف که توسط سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی سازمان ملل متعدد تأسیس شده است، بفرستد. این مجوز پیش از انقضای یک دوره ۳ ماهه از تاریخ ارسال نسخه‌های تقاضانامه، قابل اعطای نیست.

ه- مجوزهای قابل دریافت پس از ۳ سال به موجب این ماده قابل اعطای نیست.

یک- مادامیکه از تاریخ درخواست اجازه مقرر در بند (الف)، یا در صورت ناشناخته بودن هویت یا نشانی صاحب حق تکثیر از تاریخ ارسال کپی‌های تقاضانامه اخذ مجوز مقرر در بند (د) یک دوره ۶ ماهه بگذرد.

دو- چنانچه توزیع نسخه‌های آن نشر در شرایط مقرر در بند الف در طول این دوره صورت نپذیرد.

و- نام مؤلف و نشر ویژه اثر باید بر روی تمام نسخه‌های منتشر شده، چاپ شود. این مجوز شامل صادرات نسخه‌ها نمی‌شود و تنها برای تکثیر در کشور عضوی که تقاضای مجوز در آن صورت گرفته، معتبر خواهد بود. این مجوز توسط ذینفع قابل انتقال نمی‌باشد.

ز- توسط قانون داخلی، مقررات مناسب به منظور تضمین تکثیر صحیح نشر خاص مورد بحث، وضع می‌شود.

ح- مجوز تکثیر و انتشار ترجمهٔ یک اثر بر طبق این ماده در موارد ذیل نباید اعطا شود:
یک- در جائی که ترجمهٔ مورد بحث توسط صاحب حق ترجمهٔ یا با اجازهٔ وی منتشر نشده باشد.

دو- در جاییکه ترجمهٔ به زبان متداول کشوری که اختیار اعطای مجوز را دارد، صورت پذیرفته است.

۲- استثناهای مقرر در بند ۱ مشمول مقررات زیر می‌باشد.

الف- هر نسخه‌ای که مطابق با مجوز اعطاء شده موضوع این ماده منتشر شود، باید حاوی قیدی به زبان مناسب باشد که بیان می‌دارد، نسخه تنها برای توزیع در کشور عضوی است که مجوز مذکور در مورد آن اعمال می‌شود. چنانچه اثر حاوی قید مذکور در بند ۱ ماده ۳ باشد، نسخه‌های انتشاری نیز باید حاوی همان قید باشند.

ب- ۱- برای اینکه مجوز حاوی پرداخت منصفانه مناسب با سطح حق امتیازی باشد که معمولاً بطور آزادانه میان اشخاص، در دو کشور مربوط مورد توافق قرار می‌گیرد، در سطح ملی مقررات مناسب وضع خواهد شد.

۲- پرداخت و انتقال آن باید صورت گیرد. در صورت وجود مقررات ملی در زمینه ارز خارجی، مقام صلاحیتدار باید تمام تلاش خود را از طریق بکار بردن مکانیزم‌های بین‌المللی در جهت تضمین انتقال مبلغ به ارز قابل تبدیل بین‌المللی و یا معادل آن، صورت دهد.

ج- در هر زمان که نسخه‌های نشر یک اثر در کشور عضو به منظور رفع نیازهای عموم یا آموزش تحصیلی و دانشگاهی توسط صاحب حق تکثیر یا با رضایت وی و به قیمتی مشابه با مبلغی که معمولاً در آن کشور برای آثار مشابه دریافت می‌شود به معرض فروش گذاشته شود، هر نوع مجوز اعطایی طبق این ماده اگر چنین نشری با همان زبان و همان محتوا با نشر صورت گرفته تحت مجوز یکسان باشد، باید ملغی شود. نسخه‌هایی تولید شده پیش از انقضای مجوز تا اتمام آنها قابل توزیع می‌باشند.

د- وقتی که مؤلف کلیه نسخه‌های نشر شده را از چرخه خارج کرده است، هیچ مجوزی قابل اعطاء نیست.

۳- الف- با رعایت بند (ب)، آثار ادبی و علمی یا هنری مشمول این ماده، به آثاری که به شکل چاپی یا اشکال مشابه تکثیر، انتشار یافته باشند، محدود می‌شود.

ب- مقررات این ماده نیز در خصوص تکثیر صوتی تصویری ثبت‌های صوتی- تصویری که به شکل قانونی صورت پذیرفته‌اند، از جمله هر اثر مشمول حمایتی که در آن گنجانده شده

و ترجمه هر متن مندرج در آن، به زبان متدالوکشوری که اختیار اعطای مجوز را دارد، نیز اعمال می شود. البته واضح است که تثیت های صوتی - تصویری مورد بحث باید، تنها به قصد استفاده تحصیلی و دانشگاهی تهیه و چاپ شده باشند.

ماده شش:

«انتشار» به نحوی که در این کنوانسیون بکار برده شده است، به معنی تکثیر به شکل مادی و در اختیار عموم قرار دادن نسخه های اثر است به نحوی که موجب خواندن یا به شکل دیداری موجب رویت آن شود.

ماده هفت:

این معاهده در مورد آثار یا حقوق آثاری که در تاریخ لازم الاجرا شدن این معاهده در کشور عضوی که حمایت در آن درخواست شده، هیچ وقت مشمول حمایت نبوده یا اگر هم بوده دیگر مشمول حمایت نیست، اعمال نمی شود.

ماده هشت:

۱ - این معاهده که به تاریخ ۲۴ ژوئیه ۱۹۷۱ می باشد، نزد دبیرکل سپرده گذاری می شود و برای یک دوره ۱۲۰ روزه پس از تاریخ این کنوانسیون برای امضای کلیه کشورهای عضو کنوانسیون ۱۹۵۲ باز می ماند. اعتبار این کنوانسیون مشروط به تصویب یا قبول کشورهای اعضاء کننده خواهد بود.

۲ - هر کشوری که این کنوانسیون را امضاء ننموده است می تواند به آن ملحق شود.

۳ - تصویب، قبول یا الحاق با سپرده گذاری یک سند نزد دبیرکل به این منظور صورت می گیرد.

ماده نه:

۱ - این کنوانسیون، سه ماه پس از سپرده گذاری ۱۲ سند تصویب، قبول یا الحاق، لازم الاجرا خواهد شد.

۲ - بنابراین، این کنوانسیون در مورد هر کشور، سه ماه پس از آنکه آن کشور سند تصویب، قبول یا الحاق را سپرده گذاری نمود، لازم الاجرا می شود.

۳ - الحاق به این کنوانسیون توسط کشوری که عضو کنوانسیون ۱۹۵۲ نمی باشد، شامل الحاق به آن کنوانسیون نیز خواهد شد. با وجود این، چنانچه سند الحاق آن کشور پیش از لازم الاجرا شدن این کنوانسیون سپرده گذاری شود، چنین کشوری می تواند الحاق خود به کنوانسیون ۱۹۵۲ را مشروط به لازم الاجرا شدن این کنوانسیون نماید. پس از لازم الاجرا شدن این کنوانسیون هیچ کشوری نمی تواند فقط به کنوانسیون ۱۹۵۲ ملحق شود.

۴ - روابط میان کشورهای عضو این کنوانسیون و کشورهایی که تنها عضو کنوانسیون ۱۹۵۲ هستند، تحت حاکمیت کنوانسیون ۱۹۵۲ خواهد بود. با وجود این، هر کشوری که تنها عضو کنوانسیون ۱۹۵۲ باشد، می‌تواند توسط اخطاری که نزد دبیرکل سپرده‌گذاری می‌شود، اعلام نماید که اعمال کنوانسیون ۱۹۷۱ را درخصوص آثار اتباع خود یا آثاری که برای نخستین بار توسط کلیه کشورهای عضو این کنوانسیون در قلمرو وی منتشر می‌شوند، می‌پذیرد.

ماده ۵:

۱ - هر کشور عضو متعهد می‌شود که برطبق قانون اساسی خود، اقدامات لازم را برای تضمین اجرای این کنوانسیون اتخاذ نماید.

۲ - مقرر گردید که در تاریخ لازم‌الاجرا شدن این معاهده در مورد هر کشور، آن کشور مطابق قانون داخلی خود باید در وضعیتی باشد که مقررات این معاهده را اعمال کند.

ماده یازده:

۱ - بدین وسیله یک هیأت بررسی بین‌دولی با وظایف ذیل تشکیل می‌شود:

الف- مطالعه و بررسی مشکلات مربوط به اجرا و عملکرد کنوانسیون جهانی حق مؤلف؛

ب- آماده‌سازی اصلاحات دوره‌ای این کنوانسیون؛

ج- بررسی سایر مشکلات مرتبط با حمایت بین‌المللی حق مؤلف، در تعامل با سازمان‌های بین‌المللی متعدد ذی‌نفع، نظیر سازمان آموزشی علمی و فرهنگی سازمان ملل متحده، اتحادیه بین‌المللی حمایت از آثار ادبی و هنری و سازمان کشورهای آمریکایی.

د- آگاه ساختن کشورهای عضو معاهده جهانی حق مؤلف، از فعالیت‌های آن.

۲ - هیأت بررسی از نمایندگان ۱۸ کشور عضو این معاهده یا فقط عضو معاهده ۱۹۵۲ تشکیل خواهد شد

۳ - هیأت بررسی با توجه به تعادل منصفانه منافع ملت‌ها، براساس موقعیت جغرافیایی، جمعیت، زبان‌ها و سطح توسعه یافته‌گی انتخاب می‌شود.

۴ - دبیرکل سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی سازمان ملل متحده، مدیرکل سازمان جهانی مالکیت فکری و دبیرکل سازمان کشورهای آمریکایی، یا نمایندگان آنها در سمت مشاور، در جلسات این هیأت رسیدگی شرکت خواهند کرد.

ماده دوازده:

بنا به ضرورت اصلاح کنوانسیون به نظر کمیته بین‌دولی و یا به درخواست حداقل ۱۰ کشور عضو این کنوانسیون، کنفرانس اصلاح تشکیل می‌شود.

ماده سیزده:

- ۱ - هر یک از کشورهای عضو می‌تواند در زمان سپرده‌گذاری سند تصویب، قبولی یا الحقاق خود، یا در هر زمانی پس از آن، بوسیله اخطاری خطاب به دیرکل اعلام نماید که این معاهده در خصوص همه یا هر یک از کشورها یا سرزمین‌هایی که آن کشور مسئول روابط بین‌المللی آنهاست مجری است، در نتیجه آن معاهده در خصوص آن کشور یا سرزمین مذکور در چنین اخطاری پس از انقضای دوره ۳ ماهه مقرر در ماده ۹ اعمال خواهد شد. در نبود چنین اعلامیه‌ای، این معاهده در مورد چنین کشور، یا سرزمینی اعمال نخواهد شد.
- ۲ - با وجود این، به هیچ‌وجه نمی‌توان این ماده را به گونه‌ای تفسیر کرد که دال بر پذیرش ضمنی یا به رسمیت شناختن وضعیت واقعی مربوط به یک کشور یا سرزمینی باشد، که این کنوانسیون به موجب مقررات این ماده، بوسیله کشور عضو دیگری در مورد او قابل اعمال می‌باشد.

ماده چهارده:

- ۱ - هر یک از کشورهای عضو، می‌تواند به نام خود یا از جانب همه یا هر یک از کشورها یا سرزمین‌هایی که اخطار مذکور براساس ماده ۱۳، در مورد آنها ارائه شده است، از این کنوانسیون خارج شود.
- خروج با اخطار به دیرکل صورت می‌گیرد. این اعلام خروج همچنین شامل اعلام خروج از معاهده ۱۹۵۲ هم می‌باشد.

- ۲ - این اعلام خروج تنها در مورد دولت یا کشور یا سرزمینی که این اعلام خروج از جانب او انجام شده است، مؤثر می‌باشد و ۱۲ ماه پس از تاریخ دریافت اخطار قدرت اجراء می‌یابد.

ماده پانزده:

- اختلاف میان دو یا چند عضو در خصوص تغییر یا اعمال این معاهده که از طریق مذاکره مرتفع نشده باشد، جهت حل و فصل، نزد دیوان بین‌المللی دادگستری برده خواهد شد، مگر اینکه کشورهای مربوط به شیوه دیگری از حل و فصل اختلافات موافقت نمایند.

ماده شانزده:

- ۱ - این معاهده به سه زبان انگلیسی، فرانسه و اسپانیایی تنظیم خواهد شد. هر سه متن امضاء خواهند شد و دارای اعتبار یکسان خواهند بود.
- ۲ - متنون رسمی این معاهده توسط دیرکل و پس از مشورت با حکومت‌های مربوط به زبان‌های عربی، آلمانی، ایتالیایی و پرتغالی تهیه خواهد شد.
- ۳ - هر کشور عضو یا گروهی از کشورهای عضو می‌توانند توسط و با توافق دیرکل متنون دیگری را به زبان منتخب خود، تنظیم کنند.

۴- کلیه این متن‌ها به متون امضاء شده این معاهده ضمیمه می‌شود.

ماده هفده:

۱- این معاهده هیچ لطمه‌ای به مقررات معاهده برن در حمایت از آثار ادبی و هنری، و عضویت در اتحادیه‌ای که توسط آن معاهده ایجاد شده است وارد نمی‌کند.

۲- در اعمال بند قبلی، اعلامیه‌ای به این ماده اضافه شده است. این اعلامیه بخش مکمل این معاهده برای کشورهایی است که به عضویت معاهده برن در اول ژانویه ۱۹۵۱ درآمده‌اند، یا در تاریخی مؤخر بر تاریخ مذکور به عضویت این معاهده در خواهد آمد. امضای این کنوانسیون توسط کشورهای فوق الذکر به منزله امضای اعلامیه نیز می‌باشد، تصویب پذیرش یا الحاق این کشورها به معاهده، شامل اعلامیه نیز خواهد بود.

ماده هجده:

این معاهده، معاهدات یا توافقات چندجانبه یا دوچنانه حق مؤلف که انحصاراً میان دو یا چند جمهوری آمریکایی اجرا می‌شود یا ممکن است در آینده اجرا شود را نقض نمی‌کند. در صورت تعارض میان مقررات یکی از معاهده‌های موجود یا یکی از توافقات حاکم از یک طرف و مقررات این معاهده، یا میان مقررات این معاهده با هر معاهده یا توافق جدید که ممکن است بین دو یا چند جمهوری آمریکایی پس از لازمالاجرا شدن این معاهده شکل بگیرد، معاهده یا توافقی که بین طرفین دیرتر منعقد شده، حاکم خواهد بود. به حقوق مکتبه ناشی از آثاری که در هر یک از کشورهای عضو بطبق کنوانسیون‌ها یا توافقات موجود پیش از تاریخ لازمالاجرا شدن این کنوانسیون در آن کشور به دست آمده‌اند، لطمه‌ای وارد نمی‌شود.

ماده نوزده:

این معاهده، معاهده‌ها یا توافق‌های دوچنانه یا چندجانبه حق مؤلف مجری بین دو یا چند کشور عضو را نقض نمی‌کند. در صورت بروز هر نوع تعارض میان مقررات یکی از این معاهده‌ها یا یکی از این توافق‌ها با این معاهده، مقررات این معاهده حاکم خواهد بود. به حقوق مکتبه اثری که در هر یک از کشورهای عضو براساس معاهده‌ها یا توافق‌های موجود پیش از تاریخ لازمالاجرا شدن این معاهده تحصیل شده است لطمه‌ای وارد نمی‌شود. این ماده به هیچ وجه ناسخ مقررات مواد ۱۷ و ۱۸ نخواهد بود.

ماده بیست:

حق درج شرط در این معاهده مجاز نمی‌باشد.

ماده بیست و یک:

۱- دبیرکل نسخه‌های گواهی شده این معاهده را برای کشورهای ذینفع و دبیرکل سازمان ملل متحد، برای ثبت توسط وی، خواهد فرستاد.

۲- بعلاوه او، تمام کشورهای ذینفع را از تصویب، قبول و الحاقها و تاریخ لازم‌الاجرا شدن این معاهده، اخطارهای مقرر در ماده ۱۸ معاهده و کناره‌گیری مقرر در ماده ۱۴ آگاه خواهد کرد.

الحقیقه مربوط به ماده ۱۷:

کشورهایی که عضو اتحادیه بین‌المللی حمایت از آثار ادبی و هنری که از این پس «اتحادیه برن» خوانده می‌شود، هستند و به عضویت این معاهده درمی‌آیند، خواستار تحکیم روابط متقابل خود براساس اتحادیه مذکور و مایل به احترام از هر نوع تعارض ناشی از همزیستی معاهده برن و معاهده جهانی حق مؤلف می‌باشند، با درک نیاز موقت برخی کشورها به سازگار نمودن سطح حمایت حق مؤلف خود با درجه توسعه فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی خویش، متفقاً شروط اعلامیه ذیل را می‌پذیرند.

الف- با رعایت مقررات بند ب، آثاری که مطابق معاهده برن، خاستگاه آنها، کشوری است که پس از اول ژانویه ۱۹۵۱ از معاهده برن خارج شده است، در کشورهای عضو اتحادیه برن، توسط معاهده جهانی حق مؤلف حمایت نخواهد شد.

ب- در مواردی که یک کشور عضو مطابق رویه تثیت شده مجمع عمومی سازمان ملل متعدد، یک کشور در حال توسعه محسوب می‌شود و در زمان خروج از اتحادیه برن، اخطاری با این مضمون که خود را یک کشور در حال توسعه می‌داند نزد مدیرکل سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی سازمان ملل متعدد سپرده‌گذاری نموده است، مفاد و مقررات بند الف، مادامی که این کشور از استثناهای مقرر توسط این معاهده در ارتباط با ماده ۵ مکرر استفاده می‌کند، در مورد وی اعمال نخواهد شد.

ج- معاهده جهانی حق مؤلف، در روابط میان کشورهای اتحادیه برن تا آنجا که به حمایت از آثاری مربوط می‌شود که خاستگاه آنها، مطابق معاهده برن، یکی از کشورهای اتحادیه برن است، اعمال نخواهد شد.

قطعنامه

قطعنامه مربوط به ماده ۱۱

کنفرانس اصلاح معاهده جهانی حق مؤلف،
با در نظر گرفتن مشکلات مربوط به کمیته بین دولی مقرر در ماده ۱۱ این معاهده، که
قطعنامه ذیل به آن ضمیمه می‌شود موارد ذیل را تصویب می‌کند:

۱ - کمیته در آغاز کار خود، مرکب از نمایندگان ۱۲ کشور عضو کمیته بینالدولی که برطبق ماده ۱۱ معاهده ۱۹۵۲ و نیز قطعنامه اضافه شده بر آن تشکیل شده، به علاوه نمایندگان کشورهای: الجزایر، استرالیا، ژاپن، مکزیک، سنگال و یوگسلاوی خواهد بود.

۲ - کشورهایی که عضو معاهده ۱۹۵۲ نباشند و نیز پیش از اولین نشست عادی کمیته که پس از لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون خواهد بود، به آن ملحق نشده باشند، با سایر کشورهایی که توسط کمیته و در نخستین نشست عادی آن، مطابق با بندهای ۲ و ۳ ماده ۱۱، تعیین و جایگزین خواهند شد.

۳ - به محض لازم‌الاجرا شدن این معاهده، کمیته مقرر در بند ۱، وفق ماده ۱۱ این معاهده تشکیل شده تلقی خواهد شد.

۴ - نخستین نشست کمیته باید طرف یکسال از لازم‌الاجرا شدن این معاهده، تشکیل شود، پس از آن نشست‌های عادی کمیته دست کم هر دو سال یک مرتبه برگزار خواهد شد.

۵ - کمیته یک رئیس و دو معاون انتخاب خواهد کرد و قواعد داخلی خود را با در نظر گرفتن اصول زیر وضع خواهد نمود:

الف- مدت طبیعی دوره نمایندگی نمایندگان ۶ سال است که هر دو سال یک مرتبه یک سوم آنها قابل تجدید هستند. با این حال واضح است که انقضای نخستین نمایندگی‌ها پس از لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون به این ترتیب خواهد بود، یک سوم در پایان نشست عادی دوم کنوانسیون، یک سوم دیگر پس از پایان نشست عادی سوم و یک سوم باقی‌مانده، در پایان نشست عادی چهارم.

ب- قواعد حاکم بر رسیدگی که به موجب آن کمیته جاهای خالی را پر خواهد کرد، ترتیب انقضای دوره‌های عضویت، حق انتخاب مجدد و آیین انتخاب براساس ایجاد تعادل میان نیاز به تداوم در ترکیب و نیاز در چرخش نمایندگی و نیز ملاحظات مقرر در بند ۳ ماده ۱۱ صورت می‌پذیرد.

با این امید که سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی سازمان ملل متحد، دبیرخانه کمیته را تأمین نماید.

امضاء کنندگان ذیل با تسلیم مدارک لازم اقدام به امضای این معاهده نمودند.

مصوب در ۲۴ ژوئیه ۱۹۷۱ در پاریس در یک نسخه.

پروتکل ۱:

پروتکل ۱ - ضمیمه کنوانسیون جهانی حق مؤلف، اصلاح شده در پاریس به تاریخ ۲۴ ژوئیه ۱۹۷۱، در رابطه با اعمال کنوانسیون مزبور در خصوص آثار پناهندگان فاقد تابعیت.

کشورهای عضو این پروتکل، که عضو کنوانسیون جهانی حق مؤلف، به نحوی که در ۲۴ ژوئیه ۱۹۷۱ اصلاح شده است (که از این پس کنوانسیون ۱۹۷۱ نامیده می‌شود) نیز می‌باشند. مقررات ذیل را پذیرا می‌باشند.

- ۱- اشخاص فاقد تابعیت که محل اقامت دائمی آنها در یک کشور عضو این پروتکل می‌باشد، در راستای کنوانسیون ۱۹۷۱، با اتباع کشور مزبور برابر خواهد بود.
 (الف) این پروتکل به نحوی امضاء و مشمول تصویب، پذیرش یا الحاق واقع می‌شود، که گویی مقررات ماده کنوانسیون ۱۹۷۱ در مورد آن اعمال شده است.
 (ب) این پروتکل در مورد هر کشور، در تاریخ سپرده‌گذاری سند تصویب، پذیرش یا الحاق کشور مربوط، یا در تاریخ لازم‌الاجرا شدن کنوانسیون ۱۹۷۱ در خصوص آن کشور - هر کدام که دیرتر باشد - لازم‌الاجرا خواهد شد.
 (ج) در صورت لازم‌الاجرا شدن این پروتکل در خصوص کشوری که طرف پروتکل الحاقی به کنوانسیون ۱۹۵۲ نیست، پروتکل ۱ کنوانسیون ۱۹۵۲، در خصوص آن کشور لازم‌الاجرا قلداد می‌شود.

[پروتکل ۱ مقررات بعدی]

[بندهای بعدی (در صورت وجود متون امضاء شده، گواهی شده، انجام شده و مصدق شده و بندهای سپرده‌گذاری شده)]

امضاء شده در ۲۴ ژوئیه ۱۹۷۱ در پاریس، به زبان‌های انگلیسی، فرانسه و اسپانیایی، که هر سه متن اعتبار یکسان دارند، در یک نسخه واحد که نزد دیرکل سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی سازمان ملل سپرده‌گذاری خواهد شد. دیرکل، نسخه‌های گواهی شده‌ای را برای کشورهای امضاء کننده و برای دیرکل سازمان ملل متحد، جهت ثبت، خواهد فرستاد.

پروتکل ۲

پروتکل ۲ - ضمیمه کنوانسیون جهانی حق مؤلف، اصلاح شده به تاریخ ۲۴ ژوئیه ۱۹۷۱ در رابطه با اعمال کنوانسیون مزبور، در خصوص آثار سازمان‌های بین‌المللی خاص.
 کشورهای عضو این پروتکل، که عضو کنوانسیون‌های جهانی حق مؤلف، اصلاحی ۲۴ ژوئیه ۱۹۷۱ در پاریس (که از این پس کنوانسیون ۱۹۷۱ خوانده می‌شود) نیز می‌باشند، مقررات ذیل را پذیرا شده‌اند.

(الف) حمایت مقرر در بند ۱ ماده ۲ کنوانسیون ۱۹۷۱ در خصوص آثاری که برای نخستین بار بوسیله سازمان ملل متحد یا آژانس‌های تخصصی مرتبط با آن، منتشر شده‌اند، اعمال خواهد شد.

ب) همچنین بند ۲ ماده ۲ کنوانسیون ۱۹۷۱ نیز در مورد سازمان‌ها و آژانس‌های مذکور اعمال خواهد شد.

الف) این پروتکل به گونه‌ای امضاء و مشمول تصویب یا پذیرش یا مورد الحق واقع خواهد شد که گویی مقررات ماده ۸ کنوانسیون ۱۹۷۱ در مورد آن اعمال شده است.

ب) این پروتکل برای هر یک از کشورها، در تاریخ سپرده‌گذاری سند تصویب، پذیرش یا الحق کشور مربوط، یا در تاریخ لازم‌الاجرا شدن کنوانسیون ۱۹۷۱ در خصوص آن کشور هر کدام که دیرتر باشد – لازم‌الاجرا خواهد شد.

[پروتکل ۲، مقررات بعدی]

امضاء‌کنندگان این پروتکل که به حق مجاز به امضاء هستند، پروتکل مجبور را امضاء می‌نمایند. امضا شده در پاریس، در ۲۴ ژوئیه ۱۹۷۱، به زبان‌های انگلیسی، فرانسه و اسپانیایی که هر سه نسخه اعتبار یکسان دارند، یک نسخه نزد دبیرکل سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی سازمان ملل سپرده‌گذاری خواهد شد. دبیرکل نیز نسخه‌های گواهی شده را برای کشورهای امضاء کننده و برای دبیر کل سازمان ملل متحد جهت ثبت خواهد فرستاد.

از این نویسنده تاکنون مقالات زیر در همین مجله منتشر شده است:

«تاریخ چند نوعی و نارسایی قانون داخلی» سال ۷۲، شماره ۳۰. «اصول کلی حقوق و حقوق موضوعه» سال ۷۶، شماره ۳۶. «رویه قضایی و نقش سازنده آن در حقوق» سال ۷۶، شماره ۳۸. کنوانسیون سازمان ملل متحد در مورد حمل و نقل مرکب بین‌المللی کالا (کنوانسیون ۲۴ مه ۱۹۸۰) سال ۷۷، شماره ۴۱. «مالحظاتی پیرامون رویه قضایی به عنوان منبع حقوق» سال ۷۸، شماره ۴۵. مسؤولیت و حقوق عامل حمل و نقل مرکب در معاهده ژنو ۱۹۸۰، سال ۷۹، شماره ۵۰. «مسئولیت متصلی حمل و نقل دریایی» سال ۸۱، شماره ۵۵. «کنوانسیون راجع به یکنواخت کردن برخی مقررات حمل و نقل هواپی بین‌المللی، سال ۱۳۸۴، شماره ۶۸. «تأملی در آثار مشترک و جمعی در حقوق مالکیت فکری» سال ۱۳۸۷، شماره ۲.